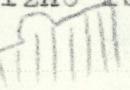

(pri Žalcu)

Nad portalom juž. str. kapele juž. str. kapele moderno s svinčnikom obnovljena po bledi barvi letn. 1688, ki se nanaša bržkone na ~~xxx~~ stavbe kapelic. Zokelj s kamnitim vrhom, najbolj položnim med vsemi. rezbit. in sev. kapele imata pribljižno isti zokelj. Zakristija pa ima izredno bogatega s polkrožnim vrhom.

 Na sev. kapeli zunaj pod beležem vidna stara ornamentika obstoječa iz v omet vrezanih pilastrov, ki so bili beli, polje vmes pa roza. 3 oltarji srede 18.stol. posebno lep v juž. kapeli sv. Franč. Ksav. Obe kapeli sta iz iste dobe. Prižnica okusen klasicizem. V prezbiteriju nepravilne zidave iz kamnov, omet zelo debel iz močno z glino pomešane malte, pa ne tako hud kot pri Turnišču ali Lamen vrnju. Slik ni.

Steles, LXIII, 13.5.1924, str. 31 - 32.

Majstarješi del c. je gotovo tristrano zaključen prezbiterij, kateremu so pozneje prizidali ladjo. Stari slavolok je bil ozek in je bil v poznej ši dobi razširjen. Prezbiterij in ladja sta obokana. Ladja je verjetno imela prvotno raven, leseni strop. V novejši dobi so ladji prizidali dve kapeli. Na portalu juž. kapele je letnica 1688, verjetno letnica zidave. Poleg gl. oltarja sv. Pankracija ima c. še dva oltarja v kapelah, v desni žal. M.B., v leve sv. Franč. Ksav.

Na zap. strani stoji zvonik s svojimi šilastoločnimi oprogami v pritličju. Od treh prvotnih zvonov, je ^{velik} majhni, ki je ^{zelo} podolgovat in brez napisa najstarejši. ^{velik} Ba ostala zvonova sta iz livarne Steinmetz v Celju, srednji iz l. 1807 in veliki iz l. 1809. Ovi trije zvonovi so bili vleti pri Samassi v Ljubljani l. 1879.

Vizitacijsko poročilo iz l. 1641: Vicimatas ecclesiae filialiss. Pankratii

exigebat aliquot extraordinaias missas, quia vero pro iis nichil soluere uoluit, omnisssae sunt.

Iz 1.1690 Filialis ecclesia s. Pancratii in Poniqua peccuniam, quam habuit exposuit in reparatione turris murei, habet vaccas 36, oves 20 et vineam un 1856 je bila postavljena nova prižnica in darovan nov srebrn kelih z napiso "Aspar" och "aroval" arni "erkvi sv.Pankraca 1856."

1856 sta bila restavrirana oltarja v kapelah in 1.1875 vsi trije oltarji in prižnica.

Zupnijske knjige: rojstne in mrliške od 1.1787, poročne od 1.1788.

"gn."rožen: nas ,ekanat Schallthal, 1.1884,str.368 -381.

(Oberponigl)

Fara, posvečena sv. Pankraciju.

Orientacija obratna. Cerkev leži v kotlini sredi vasi.

Literatura in viri: Ign. Orožen: Bistum und Diözese Lavant V., Dekanat Schalltal, Maribor 1884; Konzervatorsko poročilo ZUZ IV.

Die Grotte von Podlay bei Sachsenfeld. Tagespost 1866. Nr. 179 f. ;

Ausflug in die Sachsenfelder Grotte (P. v. P.) Tagespost 1866. Nr. 179 ;

Ein Besuch der Grotte bei Sachsenfeld. Tagespost 1866. Nr. 242; Reibenschuch: Die Grotte bei Sachsenfeld. Graz 1868, okt. 8 s. Mittleitungen der naturw. Vereins für Steiermark; Reibenschuch: Die Grotte bei Sachsenfeld. Tagespost 1880. Nr. 144 in 145.

Cerkev sestavlja: pravokotna ladja, 2 prizidani pravokotni kapeli, enak širok in visok pravokoten prebiterijski, na jugu prizidana nadstropna zakristija ter pred prebiterijem pravokoten zvonik. Gradnja je kamenita, ometana. Zvonik pokriva zvonasto-laterasta, pločevinasta streha: ostale dele stavbe pa strešaste, sedlasta in pultasta etemitne strehe.

Zunanjščina: Je neorenesančna in nezanimiva. Na fasadi je letnica 1925. Pravokoten zvonik, ki je sicer nerazčlenjen, ima v zvonici tri ostroločne vhode, od katerih pa je le južni nezazidan. I-pod zvonice se nanaja glavni vhod v ladjo (sedaj prezbiterij !), ki je kamenit, polkrožno zaključen ter opremljen s podbojnikoma in sklepnikom. Prevlečen je z oljno barvo.

Notranjščina: Tlak deloma cementen, deloma šamoten. Pevska empora je zidana ter počiva na 2 stebrih iz umetnega kamna. Sicer notranjščina nezanimiva. Obe kapeli sta poslikani od Vipotnika l. 1921.

Oprava in oprema: Sta v celoti novi. Oltarji in obhajilna menza so iz kamna in marmorja. Glavni oltar je delo V. Čamernika iz Celja iz l. 1926, stranska dva sta od Feliksa Tomana iz l. 1926, prižnica je delo Ivana Cesarja iz l. 1928, Križev pot pa, ki je delan po Führichovem l. 1866., je popravljen od Vipotnika iz Žalca. Orglje so še iz 19. stol. Na krstilniku pa je skupina jordanska krata, lesena plastika iz konca 18. stol.

Zvonik: V prvem nadstropju je še viden stari vhod na pevsko emporo. Zvon ve line so pokrožno zaključene. Bronasti zvon iz l. 1870. je okrašen z ornatiko in reliefi.

Podstrešje: Oboki so opečni. V oratoriju je pod oknom vzidan profilirani fragment iz peščenca, verjetno nastavek rebrastega oboka, torej mestoštanek prvotne gotske cerkve.

Resume: Stara cerkev, ki se omenja v šoštanjskem urbariju iz l. 1575, je obsegala 3/8 zaključeni prezbiterij ter prvotno ravno krito, pozneje obokano

ladjo. Oba prostora je povezoval ozek, pozneje razširjeni slavolok. Obe kapeli sta bili kasnejša dozidka. Na prekladi portala južne kapele je bila letnica 1688. Leta 1690. je bil obnovljen zidan zvonik. Leta 1875. je bila cerkev zunaj in znotraj temeljito popravljena. Med leti 1921 in 1925 so cerkev postopoma podrli ter zgradali sedanjo stavbo. Od stare cerkve je ostal le zvonik. Ob tej priliki so odstranili tudi vso staro opravo: 3 oltarje iz sredine 18. stol. ter okusno klasicizirajočo prižnico iz 1. 1856 in jo nadomstilix s sedanjo neorenesančno.

Okolica: Cerkev je nekoč obdajajlo pokopališče z obidjem, ki je bilo l. 1839 povečano. Pozneje je bilo preneseno na sedanje mesto.

Župnišče nosi na portalu letnico 1848.

Konservatorske opombe: Cerkev je v redu vzdrževana.

J. Curk: Celjska topografija, rkp. str. 13, 13, zapiski 1957.